

AGRAM LIFE osiguranje d.d.

**Mišljenje neovisnog aktuara o obračunu
tehničkih pričuva društva za 2016. godinu**

Zagreb, 04. svibanj 2017.

NAPOMENE

Odgovornost

Adekvatna tehnička pričuva je odgovornost Uprave društva za osiguranje. Zadatak ovlaštenog aktuara društva je da pri utvrđivanju ispravnosti obračunatih tehničkih pričuva provjeri i potvrdi sljedeće:

- da društvo čuva odgovarajuće podatke za izračun tehničkih pričuva kao i njihovu vjerodostojnost,
- da su metode provjere i temelji obračuna tehničkih pričuva u skladu s pravilima aktuarske struke i važećim propisima,
- da tehničke pričuve osiguranja omogućuju ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju.

Ograničenje uporabe

Ovo mišljenje je namijenjeno samo za uporabu Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga u skladu sa Zakonom o osiguranju i ne bi se smjelo koristiti u druge svrhe.

Sadržaj:

1. Neživotna osiguranja.....	4
2. Životna osiguranja	7

1. Neživotna osiguranja

1.1 Pregled Pričuva

Društvo AGRAM LIFE osiguranje d.d. na dan 31.12.2016. formiralo je sljedeće tehničke pričuve neživotnih osiguranja:

- Pričuve za prijenosne premije,
- Pričuve šteta,
- Druge tehničke pričuve osiguranja

Upotrebom aktuarskih metoda ovaj ovlašteni aktuar izvršio je provjeru obračuna navedenih tehničkih pričuva neživotnih osiguranja na dan 31.12.2016. osiguravajućeg društva AGRAM LIFE osiguranje d.d.

Aktuarske metode i temelji obračuna napravljeni su u skladu s važećim propisima, Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja (NN 97/2009, 135/2009, 150/2009, 39/2012, 56/2013, 97/2013; u daljenjem tekstu: Pravilnik), načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom.

Utvrđeni iznosi tehničkih pričuva neživotnih osiguranja na dan 31.12.2016. navedeni su u sljedećoj tablici:

u KUNAMA			
Tehničke pričuve neživotnih osiguranja na 31.12.2016.	Bruto iznos	Udio reosiguranja	Neto iznos
Pričuve za prijenosne premije	25.501.852,64	-	25.501.852,64
Pričuve šteta	1.807.833,56	-	1.807.833,56
Druge tehničke pričuve osiguranja	1.183.774,48	-	1.183.774,48

Pri utvrđivanju ispravnosti obračuna tehničkih pričuva provjero je sljedeće:

- da društvo čuva odgovarajuće podatke za izračun tehničkih pričuva kao i njihovu vjerodostojnost,
- da su metode provjere i temelji obračuna tehničkih pričuva u skladu s pravilima aktuarske struke i važećim propisima,
- da tehničke pričuve osiguranja omogućuju ispunjavanje obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju u svim razumno predvidivim slučajevima.

U nastavku slijedi pregled vrednovanja i metoda za obračun tehničkih pričuva neživotnih osiguranja.

1.2 Pričuve za prijenosne premije

Bruto prijenosna premija neživotnih osiguranja na 31.12.2016. iznosi 25.501.852,64 kuna.

Bruto prijenosna premija neživotnih osiguranja obračunata je pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju, u skladu s tč. II Minimalnih standarda, načina obračuna i mjerila za izračun prijenosnih premija (u dalnjem tekstu: Mjerila), a koja su sastavni dio Pravilnika. Osnovica za obračun bruto prijenosne premije je zaračunata bruto premija neživotnih osiguranja (policirana premija) sukladno Pravilniku o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja.

Udio reosiguranja u pričuvi za prijenosne premije neživotnih osiguranja na 31.12.2016. iznosi 0,00 kuna. Reosigurateljni dio prijenosne premije utvrđen je sukladno važećim ugovorima o reosiguranju, ovisno o tipu ugovora o reosiguranju za pojedinu vrstu osiguranja.

Ovaj ovlašteni aktuar izvršio je analogni obračun prijenosne premije iz podatka o policiranoj premiji, te tako dobiveni rezultati ne pokazuju odstupanje od gore iskazanih iznosa.

S obzirom na navedeno, potvrđujem da je bruto i neto pričuva za prijenosnu premiju u skladu s Pravilnikom te načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom.

1.3 Pričuve šteta

Društvo za osiguranje AGRAM LIFE osiguranje d.d. formiralo je pričuvu šteta za svaku vrstu osiguranja i to posebno:

- pričuvu za nastale prijavljene štete;
- pričuvu za nastale, a neprijavljenе štete;
- pričuvu za troškove obrade šteta;
- udio reosiguranja u pričuvi za štete.

Pričuve šteta neživotnih osiguranja na 31.12.2016. iznose 1.807.833,56 kuna.

1.3.1. Pričuve za nastale prijavljene štete (RBNS pričuva)

Pričuva za nastale prijavljene štete neživotnih osiguranja utvrđena je metodom pojedinačne procjene za svaku prijavljenu, a neriješenu štetu zaključno s 31.12.2016. sukladno Pravilniku o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja. Direktne troškovi obrade šteta sastavni su dio pričuve za nastale prijavljene štete.

Pričuva za nastale prijavljene štete iznosi 587.074,00 kuna.

1.3.2. Pričuva za nastale neprijavljenе štete (IBNR)

Pričuva za nastale neprijavljenе štete formirana je, ovisno o karakteristikama pojedinog rizika/vrste osiguranja i raspoloživim podacima, korištenjem paušalnih metoda iz točke III. 2. ili III. 3., odnosno aktuarskim metodama ulančanih ljestvica iz točke III. 1. Minimalnih standarda, načina obračuna i mjerila za izračun pričuva šteta.

U obračun je uzeto iskustvo iznosa likvidiranih šteta nastalih u pojedinoj godini razvoja a promatrani broj godina određen je za svaku vrstu osiguranja prema značjkama razvoja šteta i portfelja.

Pričuva za nastale, a neprijavljenе štete iznosi 1.118.429,36 kuna.

1.3.3. Pričuva za troškove obrade štete

Obzirom da podaci o štetama koji se koriste prilikom izračuna pričuve za nastale a neprijavljene štete uključuju u cijelosti iznose o direktnim troškovima obrade šteta, oni su sastavni dio i pričuva za nastale a neprijavljene štete.

Pričuva za troškove obrade šteta odnosi se na indirektne troškove šteta (budući da podaci o štetama uključuju iznose direktnih troškova šteta, oni su uključeni u pričuvu prijavljenih i pričuvu nastalih neprijavljenih šteta). Iznos pričuve za troškove obrade šteta utvrđen je tako da zadovoljava uvjet IV.2., naveden pod IV "Troškovi obrade šteta u pričuvi šteta" Minimalnih standarda, načina obračuna i mjerila za izračun pričuve šteta. Na dan 31.12.2016. godine pričuva za troškove obrade šteta iznosi 102.287,21 kuna što iznosi 6,00% pričuve šteta za prijavljene i pričuve šteta za neprijavljene štete za neživotna osiguranja.

1.3.4 Udio reosiguranja u pričuvi za štete

Udio reosiguranja u pričuvi šteta neživotnih osiguranja na 31.12.2016. iznosi 0,00 kuna. Reosigurateljni dio pričuve šteta utvrđen je sukladno važećim ugovorima o reosiguranju, posebno prema tipu reosigurateljnog ugovora i posebno za svaku vrstu osiguranja.

S obzirom na navedeno, potvrđujem da je bruto i neto pričuva šteta obračunata u skladu s važećim propisima, Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja te načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom.

1.5 Ostale osigurateljno tehničke pričuve neživotnih osiguranja

AGRAM LIFE osiguranje d.d. provelo je test adekvatnosti prijenosne premije i utvrdila potrebu formiranja dodatne pričuve u ukupnom iznosu 1.183.774,48 kuna.

Smatram da su metode i temelji obračuna ostalih tehničkih pričuva osiguranja u skladu s važećim propisima, Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja, strukom osiguranja i aktuarskom strukom.

1.6 Zaključak

Temeljem provedene aktuarske provjere gore navedenih metoda, testova točnosti podataka provedenih od strane revizorskog tima i aktuarskog pregleda obračuna tehničkih pričuva neživotnih osiguranja društva AGRAM LIFE osiguranja d.d., potvrđujem da su na dan 31.12.2016. tehničke pričuve neživotnih osiguranja u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja (NN 10/2016), važećim propisima, načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom s obzirom na specifičnosti poslova osiguranja i reosiguranja.

Ovlašteni aktuar

Emir Ždralović, dipl. ing. mat.

2. Životna osiguranja

2.1 Pregled pričuva

Društvo za osiguranje AGRAM LIFE osiguranje d.d. na dan 31.12.2016. formiralo je sljedeće tehničke pričuve životnih osiguranja:

- Pričuve za prijenosne premije,
- Pričuve šteta,
- Matematičku pričuvu,

Upotrebom aktuarskih metoda ovaj ovlašteni aktuar provjerio je obračun navedenih tehničkih pričuva životnih osiguranja na dan 31.12.2016. osiguravajućeg društva AGRAM LIFE osiguranje d.d.

Aktuarska provjera metoda i temelja obračuna napravljena je u skladu s važećim propisima, Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja (NN 97/2009, 135/2009, 150/2009, 39/2012, 56/2013 i 97/2013) načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom.

Utvrđeni iznosi tehničkih pričuva životnih osiguranja na dan 31.12.2016. navedeni su u sljedećoj tablici:

u KUNAMA			
Tehničke pričuve životnih osiguranja na 31.12.2016.	Bruto iznos	Udio reosiguranja	Neto iznos
Pričuve za prijenosne premije	4.440.067,50	2.296,89	4.437.770,61
Pričuve šteta	18.534.354,42	-	18.534.354,42
Matematička pričuva životnih osiguranja	1.428.069.087,72	1,66	1.428.069.086,06

Pri utvrđivanju ispravnosti obračuna tehničkih pričuva provjero je sljedeće:

- da društvo čuva odgovarajuće podatke za izračun tehničkih pričuva,
- da su metode i temelji obračuna pričuva u skladu s pravilima aktuarske struke i važećim propisima,
- da tehničke pričuve osiguranja omogućuju trajno ispunjavanje svih obveza društva za osiguranje iz ugovora o osiguranju.

U nastavku slijedi pregled vrednovanja i metoda za obračun tehničkih pričuva životnih osiguranja.

2.2 Pričuve za prijenosne premije

Bruto pričuve za prijenosne premije dopunskih osiguranja uz životna osiguranja na 31.12.2016. iznose 4.440.067,50 kuna.

Bruto prijenosna premija dopunskih osiguranja uz životno osiguranje obračunata je pojedinačno za svaki ugovor o osiguranju, koristeći metodu koja je propisana Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja. Osnovica za obračun bruto prijenosne premije je naplaćena bruto premija (naplaćena premija) sukladno Pravilniku o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja.

Udio reosiguranja u prijenosnoj premiji dopunskih osiguranja uz životna osiguranja na 31.12.2016. iznosi 0,00 kuna. Reosigurateljni dio prijenosne premije utvrđen je sukladno važećim ugovorima o reosiguranju, ovisno o tipu ugovora za pojedinu vrstu osiguranja.

S obzirom na navedeno, potvrđujem da je bruto i neto pričuva za prijenosne premije u skladu s važećim propisima, Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja te načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom.

2.3 Pričuve šteta

Društvo za osiguranje AGRAM LIFE osiguranje d.d. formiralo je pričuvu šteta za svaku vrstu osiguranja i to posebno:

- pričuvu za nastale prijavljene štete;
- pričuvu za nastale, a neprijavljenе štete;
- pričuvu za troškove obrade šteta;
- udio reosiguranja u pričuvi za štete.

Pričuve šteta životnih osiguranja na 31.12.2014. iznose 18.534.354,42 kuna.

2.3.1. Pričuve za nastale prijavljene štete (RBNS pričuva)

Pričuve za nastale prijavljene štete (RBNS) životnih osiguranja (uključujući dopunska osiguranja uz životno osiguranje) utvrđene su metodom pojedinačne procjene za svaku prijavljenu, a neriješenu štetu zaključno s 31.12.2016. u skladu s Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja. Direktni troškovi obrade šteta sastavni su dio pričuve za nastale prijavljene štete.

Pričuve nastalih prijavljenih šteta životnih osiguranja na 31.12.2016. iznose 11.370.544,69 kuna.

2.3.2. Pričuva za nastale neprijavljenе štete (IBNR)

Pričuva za nastale neprijavljenе štete (IBNR) formirana je za sljedeće vrste osiguranja:

- 19 Životno osiguranje
- 21 Dopunska osiguranja uz životno osiguranje
- 22 Osiguranje za slučaj vjenčanja ili rođenja

Ovisno o karakteristikama pojedine vrste osiguranja i raspoloživim podacima, pričuva za nastale, a neprijavljenе štete obračunata je u pravilu metodom ulančanih ljestvica po godinama likvidacije ili prijave, iz točke III. 1. Minimalnih standarda, načina obračuna i mjerila za izračun pričuva šteta.

Pričuva za nastale neprijavljenе štete životnih osiguranja na 31.12.2016. iznosi 6.813.308,58 kuna.

2.3.3. Pričuva za troškove za obradu šteta

Pričuva za indirektne troškove obrade šteta iznosi 2,7 % iznosa pričuve za nastale prijavljene štete i pričuve za nastale neprijavljene štete za sve vrste šteta osim za prijavljene štete otkupa, doživljenja i renti, čime je ispunjen uvjet iz tč. IV.2. Minimalnih standarda, načina obračuna i Mjerila za izračun pričuve šteta u skladu sa Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja.

Pričuva za troškove za obradu šteta na 31.12.2016. iznosi 350.501,15 kuna.

2.3.4. Udio reosiguranja u pričuvi šteta

Udio reosiguranja u pričuvi šteta životnih osiguranja na 31.12.2016. iznosi 0,00 kuna. Reosiguratejni dio pričuve šteta utvrđen je sukladno važećim ugovorima o reosiguranju, posebno prema tipu reosiguratejnog ugovora i posebno za svaku vrstu osiguranja.

S obzirom na navedeno, potvrđujem da je bruto i neto pričuva šteta obračunata u skladu s važećim propisima, Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja te načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom, s naglašeno konzervativnim pristupom formiranja pričuve.

2.4 Matematička pričuva

Matematička pričuva životnih osiguranja na 31.12.2016. iznosi 1.428.069.087,72 kune.

Matematička pričuva obračunata je odvojeno za svaki ugovor o osiguranju prospektivnom neto metodom i umanjena za neamortizirane troškove pribave.

U obveze matematičke pričuve uključeni su:

- obveze koje slijede iz ugovora o osiguranju (ispłata svote osiguranja);
- udjele u dobiti, ako je ugovorom o osiguranju predviđeno da osiguranik sudjeluje u dobiti;
- troškovi, uključujući proviziju.

Prilikom izračuna matematičke pričuve, kao odbitna stavka izračuna uzeta je tzv. zilmerova premija, dobivena kao neto premija uvećana za maksimalno dopušteni zilmerov faktor 3,5% (tč. IV.3.2. Mjerila za matematičku pričuvu životnih i drugih osiguranja za koja se obračunava matematička pričuva, u daljenjem tekstu: Mjerila), ako tako dobiveni iznos nije veći od 90% bruto premije (tč. IV.2.5. Mjerila). Za bruto premiju uzeta je neto premija uvećana za alfa, beta i gama troškove, bez uvećanja za ispodgodišnja plaćanja. Matematička pričuva veća je od otkupne vrijednosti aktivnih ugovora na 31.12.2016. (tč. III.1.v Mjerila). U matematičku pričuvu uključena je i prijenosna premija, izračunata temeljem bruto premije.

Udio reosiguranja u matematičkoj pričuvi životnih osiguranja na 31.12.2016. iznosi 1,66 kuna. Reosiguratejni dio matematičke pričuve utvrđen je sukladno važećim reosiguratevnim ugovorima.

S obzirom na navedeno, potvrđujem da je bruto i neto matematička pričuva u skladu s važećim propisima, Pravilnikom i Mjerilima, te načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom.

2.5 Zaključak

Temeljem provedene aktuarske provjere gore navedenih metoda, testova točnosti podataka provedenih od strane revizorskog tima i aktuarskog pregleda obračuna tehničkih pričuva životnih osiguranja društva AGRAM LIFE osiguranja d.d., potvrđujem da su na dan 31.12.2016. tehničke pričuve životnih osiguranja u skladu sa Pravilnikom o minimalnim standardima, načinu obračuna i mjerilima za izračun tehničkih pričuva osiguranja (NN 10/2016), važećim propisima, načelima struke osiguranja i aktuarskom strukom s obzirom na specifičnosti poslova osiguranja i reosiguranja.

Ovlašteni aktuar

Emir Ždralević, dipl. ing.-mat.

